

Algemene toelichting Verordening individuele studietoelage Participatiewet gemeente Hollands Kroon 2015

De Invoeringswet Participatiewet introduceert een studieregeling in de Participatiewet: de individuele studietoelage. De individuele studietoelage is via een amendement van Steven van Weyenberg (D66) als vorm van bijzondere bijstand in de Participatiewet gekomen. Hiermee krijgt het college de mogelijkheid mensen, van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, een individuele studietoelage te verstrekken als ze studeren. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft.

Mensen met een arbeidshandicap hebben volgens de regering een extra steuntje in de rug nodig als het gaat om studeren. Voor hen is de drempel om te lenen een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is. Een studietoelage stimuleert mensen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Ook biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan (TK 2013-2014, 33 161, nr. 125, p. 2).

De individuele studietoelage is een vorm van bijzondere bijstand (artikel 5, onderdeel d, van de Participatiewet). De individuele studietoelage is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor mensen van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen.

Verordeningsplicht

De Invoeringswet Participatiewet legt de gemeenteraad de verplichting op in een verordening regels vast te stellen over het verlenen van een individuele studietoelage. Deze verordeningsopdracht is neergelegd in artikel 8, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet. De regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de hoogte en de frequentie van de betaling van de individuele studietoelage (artikel 8, derde lid, van de Participatiewet).

Discretionaire bevoegdheid

Het verlenen van een individuele studietoelage is een discretionaire bevoegdheid van het college. Dit betekent dat het college aan personen die voldoen aan de voorwaarden van artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet, een individuele studietoelage kan toekennen, maar hiertoe niet is gehouden. Het college kan in beleidsregels aangeven of bepaalde groepen niet in aanmerking komen voor een studietoelage. Het college kan in een beleidsregel ook nadere voorwaarden opnemen. Van deze mogelijkheid is gebruikt gemaakt. In de verordening staat welke onderwerpen in ieder geval in de beleidsregel worden geregeld.

Voorwaarden individuele studietoelage

Een persoon die behoort tot de doelgroep voor ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet kan een aanvraag indienen voor een individuele studietoelage. Artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet spreekt overigens zowel over verzoek als aanvraag. Voor het recht op de studietoelage is vereist dat de persoon:

- 18 jaar of ouder is;
- recht heeft op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of recht heeft op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet heeft; en
- een persoon is van wie is vastgesteld dat hij met voltijdse arbeid niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

Dat een persoon recht moet hebben op studiefinanciering of een WTOS-tegemoetkoming, betekent niet dat deze persoon ook daadwerkelijk studiefinanciering of een tegemoetkoming moet ontvangen. Het recht op studiefinanciering bestaat, afhankelijk van iemands gekozen opleiding, leeftijd en

inkomen. Of van dit recht gebruik gemaakt wordt is niet in de Participatiewet geregeld en is geen vereiste voor het ontvangen van een individuele studietoelage op grond van de Participatiewet. Voor het recht op een individuele studietoelage is het dan ook voldoende dat een persoon recht heeft op studiefinanciering of een tegemoetkoming. De persoon zal - als aanvrager van de toelage - aannemelijk moeten maken dat hij recht op studiefinanciering of een tegemoetkoming heeft, bijvoorbeeld door een beschikking van DUO of door een bewijs van inschrijving bij een bepaalde opleiding te overleggen.

De volgende wetsartikelen zijn niet van toepassing bij de verlening van de individuele studietoelage:

- artikel 12, de onderhoudsplicht van ouders jegens 18,19 en 20-jarigen;
- artikel 43, de bijstand wordt vastgesteld op schriftelijke aanvraag;
- artikel 49, de mogelijkheid van bijzondere bijstand in een schuldsituatie;
- artikel 52, de verlening van een voorschot.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Advies over oordeel verdienen wettelijk minimumloon

Artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet regelt in welke gevallen het college op verzoek van een persoon, gelet op diens individuele omstandigheden, een individuele studietoelage kan verlenen. Een van de voorwaarden is dat het om een persoon gaat van wie is vastgesteld dat hij met voltijdse arbeid niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

Met betrekking tot het laatst genoemde criterium wint het college advies in bij een externe organisatie, bijvoorbeeld het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen. Het gaat om advies met betrekking tot het oordeel of een persoon met voltijdse arbeid niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

Artikel 2. Hoogte individuele toelage

De studietoelage is een vreemde eend in de bijt van de Participatiewet. Op grond van de P-wet wordt er namelijk vanuit gegaan dat de norm voor levensonderhoud op grond van de WSF 2000 en de WTOS een toereikende voorliggende voorziening is voor de kosten van levensonderhoud. Die norm is inclusief wat geleend kan worden en exclusief directe studiekosten. Studerenden zijn uitgesloten van het recht op algemene bijstand. Bijzondere bijstand is wel mogelijk voor bijzondere kosten. Nu wordt een toelage op grond van de bijzondere bijstand geïntroduceerd met het doel om het inkomen aan te vullen.

Hieronder een overzicht met bedragen voor levensonderhoud op grond van de WSF 2000 en WTOS en de vergelijking met de bijstandsnormen. De bedragen zijn per maand en exclusief vakantietoelage.

Hoger Onderwijs	Normbedrag WSF voor levensonderhoud	Bijstandsnorm op grond van de P-wet	Vershil
Uitwonend	€ 833	€ 904	€ 71
Thuiswonend	€ 633	€ 646	€ 13

Beroepsonderwijs	Normbedrag WSF voor levensonderhoud	Bijstandsnorm op grond van de P-wet	Vershil
Uitwonend	€ 684	€ 904	€ 220
Thuiswonend	€ 484	€ 646	€ 162

Voortgezet onderwijs	WTOS Normbedrag voor levensonderhoud	Bijstandsnorm op grond van de P-wet	Vershil
Uitwonend	€ 254	€ 904	€ 650
Thuiswonend	€ 109	€ 646	€ 537

De hoogte van de toelage onder de Wajong bedraagt 25% van de grondslag. Dit is een bedrag van € 340,- per maand. Wanneer er voor gekozen wordt om dit te handhaven, betekent het dat studenten in het hoger en beroepsonderwijs een totaal inkomen (studiefinanciering en toelage) van meer dan de bijstandsnorm hebben. Dat is ook het geval in het beroepsonderwijs en niet bij de WTOS.

De studietoelage is weliswaar een inkomensondersteunende regeling, maar is niet bedoeld om het inkomen uit studiefinanciering en WTOS aan te vullen tot de bijstandsnorm. Dat de bedragen per regeling verschillend zijn is een gegeven, maar hoeft niet en kan niet opgelost worden op grond van de P-wet. De studietoelage is bedoeld als stimulans om te studeren en compensatie voor het feit dat er minder kan worden bijverdiend in verband met de verminderde verdiencapaciteit.

Overwegingen die bij de hoogte van de toeslag een rol spelen:

- Het is niet wenselijk dat studenten die de school verlaten er op achter uitgaan als ze in de uitkering komen. Gewenning aan een hoger inkomen kan tot gevolg hebben dat er schulden ontstaan als ze een uitkering krijgen.
- Anderzijds kan gesteld worden dat afname van inkomsten na de studie een prikkel kan zijn om aan het werk te gaan. Echter werkaanvaarding óf na de studie óf vanuit de uitkering zal een inkomensverbetering opleveren, omdat het minimumloon van een alleenstaande ten opzichte van de bijstand hoger is. De prikkel van een lagere uitkering na de studie zal naar verwachting niet veel effect scoren en dat is dus geen reden om de studietoelage zo hoog te stellen dat het inkomen hoger wordt dan de bijstand.
- Het feit dat studenten een hoger inkomen hebben dan mensen die een bijstandsuitkering hebben, verhoudt zich niet met de bijstand als vangnetregeling.
- De toeslag moet niet dermate hoog zijn, dat de prikkel om bij te verdienen daardoor verdwijnt. Juist ook voor deze groep studenten is het belangrijk om te participeren op de arbeidsmarkt.

In verband met bovenstaande overwegingen is er voor gekozen om de toelage op een lager percentage dan 25% vast te stellen en wel op 12.5% van het minimumloon. Dat is een bedrag van € 160,- per maand.

Artikel 3. Betaling individuele studietoelage

De toeslag wordt per maand betaald. Dit is overzichtelijker voor de student dan een betaling per jaar of half jaar. De toeslag is hierdoor een belaste uitkering. Dat maakt niet dat het bedrag voor de student lager is. Het voordeel voor de uitvoering is dat er gegevensuitwisseling plaats vindt met het Inlichtingenbureau, zodat het onderhoud van het recht op de toeslag, eenvoudig en weinig bewerkelijk is

Artikel 4. Beleidsregel

Voor toelichting: zie artikel 2 en het algemene deel.

Artikel 5. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2015. Vanaf die datum is in artikel 8, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet de verordeningsoverdracht voor de gemeenteraad neergelegd om regels in de verordening vast te stellen over het verlenen van een individuele studietoelage.

Artikel 6. Citeertitel